Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го СЕРПНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 211. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 12, 1952. VOL. LX.

СМЕРТНІСТЬ В АМЕРИЦІ ЗМАЛІЛА НА ПОЛОВИНУ ЗА 50 РОКІВ

Вашингтон. — Смертність людей в Америці впродовж останніх п'ятдесяти років змаліла на 45 відсотків, отже майже на половину, як це стверджує Брукінґс Інститут у своєму огляді, приголошенім у книжці „Ресурси здоров'я Злучених Держав", зладженім на підставі звітів 700 різнородних публічних і приватних установ здоров'я". Огляд стверджує, що кількість випадків смерти зменшилася з 17.2 на одну тисячу осіб в 1900 р. до 9,6 в 1950 р., не зважаючи на недостачі приміщень по шпиталях і досвідчених лікарів у деяких околицях або ділянках. Найбільший поступ слідно у здоров'ю дітей нижче п'яти років. Головні причини великої кількости смертей це недуги серця й пістряка і то з уваги на це, що населення доживає тепер старшого віку, а ці недуги розвиваються серед старших людей. Щодо недуги сифілісу, яка шаліла давнішими часами, то можна ствердити, що вона вже пригасає, бо на місце 13.3 випадків смерти від цієї недуги на 100,000 осіб в 1900 р., нараховували 7.8 випадків з кінцем 1949 р. Після другої світової війни кількість наркоманів зросла була в деяких містах до тієї міри, що занепокоїла громадянство і стала предметом дослідів сенатської Слідчої Комісії Злочинів. Здається, що завдяки праці цієї комісії налогове вживання наркотиків меншає. Федеральне Бюро Наркотиків оцінює, що ще тепер кількість наркотиків доходить до 50-60 тисяч осіб. Найгірше стоїть справа з дітячим паралічом, бо ще досі не найдено ні зарадчих ліків проти цієї недуги ані не ствержено, яким способом вона переноситься з одної особи на одну. Кількість осіб, навіщених різнородною склерозою доходить до мільйона осіб, а алкоголіків до чотирьох мільйонів, стверджує Інститут Брукінґс.

Айзенгавер за підвишку добродійств для старших людей

Дентер. — Готуючись відбити критику демократичних кандидатів про те, що республіканські конґресмени не допустили в останньому Конґресі до збільшення добродійств з фондів суспільного забезпечення, кандидат Республіканської партії на президента, ген. Двайт Д. Айзенгавер вийшов з домаганням підвишки старечої пенсії і загального розширення суспільного забезпечення. Ці бажання висловив він перед теперішніми республіканськими членами палатної підкомісії способів і засобів, признаючи потребу облегчення життя старших осіб з уваги на вищі життєві видатки. Демократи попереджали ще перед найменуванням Айзенгавера кандидатом на президента, що вони нагадають йому його вислів з перед кількох років, що людина тільки тоді чується всебічно забезпечена, коли опиниться в тюрмі. Як предсідник університету Колюмбія, Айзенгавер виголосив промову в Галвестон, у якій він дав вислів своєму негодуванню на вимогу забезпечення замість нагоди до здобування щастя. Тоді він сказав: „Якщо американці вимагають тільки забезпеки, хай ідуть до тюрми. Там найдуть вони доволі харчів, свята й відпочинку. Одначе якщо американці хочуть зберегти свою гідність і рівність людини, то вони не можуть гнути шиї перед диктатором". — Найновіша вимога, як кажуть приятелі Айзенгавера, це одна з перших вимог в справі суспільної забезпеки, які проголосить генерал в майбутності.

Заклик ген. Айзенгавера до Індіян

Ґаллуп, у стейті Ню Мексико. — Двайт Д. Айзенгавер відвідав американських індіян в тутешній околиці і пригадав їм, що білі люди, від часу як зайняли американську землю, ніколи не відносилися до них справедливо. Тепер приходить час, щоб зрівняти індіянське населення з білим населенням, сказав Айзенгавер у промові до 10,000 індіян з 35 племен, що з'їхалися сюди старосвітськими возами, новими автами, інші на конях, ще інші пішки — на своє міжплемінне свято. Айзенгавер, починаючи промову, прочитав список всіх 35 племен, що брали участь у святі, а після того заговорив до них: „Мої брати". Це була перша передвиборча промова Айзенгавера після його найменування на конвенції в Шікаґо.

Пляни бараків на випадок повної мобілізації

Вашингтон. — Інженери армії мають готові накреслені пляни побудови нових бараків для приміщення війська на випадок повної мобілізації. Загалом буде 250 родів бараків, вистачальних на всі потреби таборового життя, починаючи від пральні, а кінчаючи на спальнях. Пляни накреслені так, щоб при будові можна вжити теперішніх стандартових розмірів дощок і бальків. Бараки мали б стояти на цементових стовпах, а вікна посувались би на боки, а не вгору й долину, як це діється тепер. Пересічний барак був би одноповерховий („партеровий"), мав би форму підкови і давав би приміщення для 81 вояка. Бараки з другої світової війни містили 72 особи.

ПРОМИСЛОВІСТЬ ПЕРЕНОСЯТЬ З НЮ ЙОРКУ В ОКОЛИЦЮ

Ню Йорк. — Післявоєнний напрям децентралізації промисловости з великих міст, виявився в Ню Йорку побудовою нових підприємств не в самому місті, а на передмістях і околиці, як це виявляє Товариство Околичного Плянування на підставі провірки побудов упродовж дванадцяти місяців. Товариство стверджує, що між роками 1946 і 1951 побудовано тут 2,658 фабрик і робітень, а з них п'ять на кожних шість приміщено поза більшими промисловими осередками, що проіснували до кінця другої світової війни. Найбільше зосередження замітне на захід від ріки Гудсону, між містами Петерсон і Лінден, у стейті Ню Джерзі. З загального числа нових фабрик тільки 54 нові побудовано в дільниці Мангаттен впродовж п'яти років, хоч на території цілого міста побудовано 593 фабрик. За те п'ять повітів в стейті Ню Джерзі, а саме повіти Юніон, Мидлесекс, Берґен, Ессекс і Гудсон виявляють 1,135 нових фабрик на загальну кількість 2,658. Як причини такого розміщення огляд Товариства Околичного Плянування згадує: більше місця для розвитку, менші кошти втримання підприємств, більше безпеченство на випадок нападу з повітря і менші податки,

ПІСЛЯ УСПІШНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ НА ГАВАЯХ

Президент Труман привітав на аеродромі у Вашингтоні державного секретаря Ачесона після його повороту з Гаваїв, де він відбув конференцію з міністрами закордонних справ Австралії і Нової Зеляндії в справах спільної оборони Пацифіку. „Я радий з Вашого повороту і я певний, що Ви довершили великого діла" — заявив президент Труман, вітаючи державного секретаря Ачесона.

Стівенсон передбачує зменшення податків у 1954-ому році

Спінґфілд, Ілл. — Демократичний кандидат на президента губ. Адлей Е. Стівенсон критично поставився до обіцянки республіканців зменшити податки колинебудь, хіба, що прийде зміна в теперішньому світовому політичному положенні. З уваги на оборону видатки можуть бути обкроєні аж у бюджеті на 1954 р. Крім передбачування зменшення податків Стівенсон пригадав на потребу двопартійної політики в закордонних справах уже від найближчої каденції президента, тобто від 20 січня 1953 р. Він вважає за можливе найменування республіканця членом кабінету навіть за демократичної адміністрації, як це було за часів Рузвелта, коли секретарем фльоти був республіканець Франк Накс. Стівенсон вважає за необхідне не допустити до зайняття острова Формози китайськими комуністами і тому він вважає за потрібне втримувати відповідну силу на Пацифіку, навіть після закінчення Корейської війни.

Розв'язання Комісії для Переміщених Осіб

Вашингтон. — Президент Труман підписав розпорядження, щоб передати департаментові стейту ліквідацію Комісії для Переміщених Осіб, покликану до життя на підставі закону з червня 1948 р. Діяльність Комісії скінчиться з 31 серпня 1952 р., після того, як вона закінчила свою працю для переселення з Европи до ЗДА 315,000 осіб, що врятувалися від неминучої заглади в тоталітарних комуністичних країнах. Президент нерадо підписав наказ ліквідації, бо він ще надіється, що може вдасться перевести закон для додаткового допущення до Америки втікачів зпоза Залізної Заслони, а тоді така Комісія буде ще потрібна. Загально панує переконання, що розв'язана тепер комісія вирятувала 30 відсотків осіб, що опинилися в Німеччині на примусових роботах під час другої світової війни. Вони були допущені в Америку на підставі релігійної приналежности. За обчисленнями між переселеними було 46 відсотків католиків, 35 відсотків протестантів і православних, 19 процентів жидів, а один відсоток „інших або незнаних з релігії".

О. Бойдуник про пляни У. Н. Ради на майбутнє

Ню Йорк. — Передумовою обняття влади Українською Національною Радою на випадок переможного походу для приверненння суверенности української держави з 1917—1918 р.р. це об'єднання українських політично-дипломатичних сил закордоном України під проводом Української Національної Ради і створення боєвого фронту на українських землях з дотеперішніх двох необ'єднаних боєвих напрямків, а саме: з підпільно-революційною, що діє потайки і з збройної сили, що виступає відкрито під назвою Української Повстанської Армії (УПА). З хвилиною вступлення на українську землю, праця УНРади мусить іти в трьох напрямках, а саме: 1. в боєвому, — щоб опанувати повнотою країну збройними силами; 2. в адміністраційнім — щоб виконати владу в кожній ділянці; 3. в господарському — щоб наладнати мирне функціонування господарства України для добра її населення. Щоб це осягнути УНРада мусить вже тепер приспособляти відповідний апарат закордоном. Оці пляни виявив у своїй промові член Проводу Українських Націоналістів, і заступник голови Української Національної Ради з Европи, Осип Бойдуник, якому влаштувала гостинне прийняття Організація Державного Відродження України у своїй домівці під ч. 20 Ст. Маркс Пл. в суботу, 9 серпня, з приявності коло 250 осіб, що представляли найрізнородніші організації як з самого Ню Йорку, так і з деяких інших міст. Гостину відкрив відповідною промовою і привітом для достойного гостя містоголова Центральної Управи ОДВУ В. Різник, який діяв до кінця як товстмастер, запрошуючи з промовами 19 осіб. Низку привітів від гості почав д-р Степан Витвицький, голова законодавчого представництва УНРади, а потім виголосив відповідне слово представник Українського Конгресового Комітету Юліян Ревай, а після нього пішли привіти, промови, побажання переплітані споминами чільних представників громадських установ і організацій. Ряд промовців закінчив голова нюйоркського відділу ОДВУ, Євген Новицький закликом до збірки. Гостина тривала від год. 8:30 до 12:00 ввечорі і виявила незвичайно велику солідарність у бажанні створення одноцільного українського фронту серед усіх визвольних груп і організацій не тільки в Америці, але й у цілому світі.

АВСТРАЛІЯ ПРОПОНУЄ АМЕРИЦІ ВЕЛИЧЕЗНУ ОБОРОННУ БАЗУ

Сідні, Австралія. — Уряд Австралії запропонував Злученим Державам Америки використати знову величезну морську і авіяційну базу на острові Манус — заявив австралійський міністер закордонних справ Річард Кейсі, повернувшись з конференції Тихоокеанської Ради в Гонолюлю. Кейсі твердив, що він розмовляв на цю тему з адміралом Артуром Радфордом, головним командувачем американських збройних сил на Пацифіку. Цю велику оборонну базу побудувала Америка під час другої світової війни коштом понад 225,000,000 долярів. Після війни американський і австралійський уряди не могли погодитися в справі дальшого використовування бази Злученими Державами і тоді частину устаткування продано іншим далекосхідним країнам, а сама база почала занепадати, хоч австралійський уряд докладав багато зусиль і коштів, щоб її бодай частинно зберегти. Острів Манус положений на північ від Нової Гвінеї і він є під адміністрацією Австралії з мандату Ліги Націй.

Іранський парлямент проти воєнного стану

Тегеран, Іран. — Іранський парлямент відкинув внесок прем'єра Моссадека на продовження воєнного стану в країні. Це вже другий крок проти нового прем'єра, бо сенат відкинув його проєкт на піврічну диктаторську владу в Ірані. Проти воєнного стану і впливовий націоналістичний мулла Кашані, якого недавно вибрали президентом парляменту. Цей проєкт вніс іменем прем'єра заступник військового міністра, — міністром є сам Моссадек, — і підкреслив цю обставину, кажучи, що це проєкт самого нового прем'єра. — Він твердив, що воєнний стан потрібний „для втримання порядку і безпеки в країні", але з лав Національного фронту почув відповідь: „Це брехня!" Міністер внутрішніх справ доводив, що відкинення проєкту про воєнний стан вможливить декому „зловживати волею", але і цей натяк на комуністів нічого не поміг.

Прем'єр заявив парляментарній делегації, яка повідомляла його про відкинення пляну, що він зрезигнує зі свого становища. Це вперве Національний фронт виступає проти прем'єра. Політичні спостерігачі вважають, що таке становище націоналістичної партії — це наслідок недавної спілки цієї партії з комуністами, коли вони разом виступали проти шаха і армії. А тепер прем'єр задумав залишити свій недавній проєкт зменшити армію і її бюджет на половину, бо сильна армія потрібна в країні, що межує з Совєтами. ЗДА і Англія хотіли б помогти Іранові фінансово, але витворюється в цій країні таке положення, в якому немає влади, з якою можна б поважно говорити. Іранці призвичаєні до постійної опозиції, таким був донедавна й сам прем'єр Мосадек, і тепер важко іранському парляментові і сенатові взятися до позитивної праці над розв'язкою важких питань, які оздоровили б господарські і політичні справи Ірану. Положення в Ірані непевне, а цю непевність ще збільшує сусідство цієї країни з Совєтами.

Москва твердить, що Україна „перевиконала плян"

Ню Йорк. — Аґенство Асошієйтед Пресс подало з Москви таку вістку: „Продукційні пляни двох найбільших республік Совєтського Союзу були перевиконані в другому кварталі цього року на 103 проценти або більше, згідно з офіційним повідомленням статистичного бюра. Російська Федеральна Соціялістична Республіка, включно з Москвою, Ленінградом та величезними просторами Сибіру, перевиконала плян на 103 проценти, а Україна на 103.6 процента. Статистичні дані поодиноких міністерств заявляють, що РСФСР одинадцять міністерств виконали або перевиконали свої продукційні норми, тоді коли в Україні 32 міністерства виконали або перевиконали плян... Продукція в Україні мала збільшитися, в порівнанні з попереднім роком, на 16 відсотків".

Еспанська фалянґістична газета порівнює Порто Ріко з Україною

Мадрит. — „Хувентуд", еспанський журнал для фалянґістичної молоді почав в останньому часі гостру пропаґандивну кампанію проти Британії і Злучених Держав, при чому Злученим Державам закидується „фальшиву демократію" та вимагання накинути свою волю меншим країнам, сколонізованим початково Еспанією. Британії закидується „узурпаторство" за її контролю над „еспанським Гібральтаром". Виступаючи проти Злучених Держав, „Хувентуд" твердить, що конституція, яку Злучені Держави признали Порто Рікові 25-го липня, ставить ту країну в таке саме положення, в якому находяться Україна і Білорусь в Совєтському Союзі.

Автстрія знехтує американський протест проти амнестії для націстів

Відень. — Австрійський секретар внутрішніх справ Фердинанд Граф заявив, що австрійський уряд вдержить в силі ухвалений парляментом в дні 18-го липня ц. р. закон про амнестію для колишніх націстів, не зважаючи на американський протест в цій справі. Згідно з цим законом, деяку кількість колишніх націстів звільняється від належених на них кар, привертається їм сконфісковане майно та відкриваються їм можливості до праці й кар'єри в урядах. Державний Департамент у Вашингтоні не скривав свого невдоволення з того закону та виразно натякнув, що американське представництво в Контрольній Раді Австрії зголосить своє вето проти того закону. Граф, заявляючи, що цей австрійський закон є рішенням як ліквідувати минуле, твердив, що „ми затримаємо закон, не зважаючи на всі протести". Проте, він не виявив, як австрійці думають це зробити, бо кожний закон австрійського парляменту, для своєї правосильности, вимагає попередньої апробати алиянтської Контрольної Ради.

Продовжується підготовка до першої британської атомової проби

Лондон. — Британія продовжує інтенсивну підготовку до першої проби своєї атомової бомби в неозначеному ближче часі з кінцем цього або початком наступного року. Проба має відбутися в околиці незамешканих островів Монте Белльо біля північно-західного побережжя Австралії. Ввесь великий район навколо тих островів вже проголошено забороненою зоною для літаків і кораблів,

ПЛЯН ШУМАНА ФОРМАЛЬНО ВХОДИТЬ В ПРАКТИКУ

Люксембурґ. — Минулої неділі в столиці цього одноіменного князівства формально започатковано здійснювання Пляну Шумана, що передбачує злиття вугільної і сталевої промисловости шістьох західно-европейських країн, та який на дальшу мету мав би стати початком не тільки господарського, але й політичного европейського об'єднання, включно до федерації. До Пляну Шумана досі приступили: Франція, Німеччина, Італія, Бельгія, Голяндія і Люксембурґ. В будинку міського управління столиці цієї останньої й найменшої в Пляні Шумана країни почався минулої неділі інавгураційне засідання новоствореної Верховної Влади Пляну Шумана, що є першою в своєму роді понаднаціональною владою з виконавчими повновластями. Наради відкрито в приявності коло 150 дипломатів, представників преси та місцевих репрезентантів і спостерігачів. Головою цього нового понаднаціонального тіла є француз Жан Монне, якому приписується теж великі заслуги в оформленні цього амбітного пляну. Відкриваючи наради, Моннет заявив, що „ми є тільки на початку зусиль, які Европа повинна здійснити з метою кінцевого досягнення єдности, добробуту і миру". Він в дальшому звернув увагу на одну з найважливіших цілей Пляну Шумана, заявляючи: „Ми, французи і німці, зібралися тут, як члени тої самої спільноти; вітальні інтереси Німеччини і Франції є під контролею влади, що не є ані німецькою, ані французькою, тільки европейською". Для характеристики нової верховної влади французький представник відчитав приречення, яке складав кожний з членів. В приреченні, м. ін. говориться: „Ми виконуватимемо наші обов'язки цілком незалежно в загальному інтересі спільноти. У виконуванні наших обов'язків, ми не прохатимемо, ані не будемо приймати інструкцій від будь-якого уряду або організації". В дальшому вияснено, що початково цілю Пляну Шумана, як і його Верховної Влади є встановити один спільний ринок для вугілля і сталі на території всіх шістьох країн, які входять в склад спільноти, та подбати, щоб з цього ринку були виключені всі навіть найменші прояви однобічности чи сторонничости. Рівночасно будуть пороблені всі заходи для оживлення і модернізації важкої індустрії, що матиме безпосередній вплив на збільшення добробуту дотичних країн та скріплення їхньої оборонної могутности на ближчу мету і всебічної єдности і солідарности в майбутньому.

Ген. Наґіб заповідає чистку в партіях

Каїро, Єгипет. — Генерал Мохаммед Наґіб у своєму інтерв'ю з представником незалежного часопису „Аль Аграм" і в промові через радіо остеріґав політичні партії в Єгипті, що вони мусять вичистити зі своїх рядів увесь гнилий і корупційний елемент, бо як цього не зроблять, то їх треба буде розігнати. Партії, заявив генерал, мають служити народові, а не окремим особам, які збагачуються при помочі партії. Генерал гостро виступив проти найсильнішої партії Вафдистів, яка викинула 14 членів зі своїх парляментарних груп, в тому аж трьох бувших прем'єрів, але це було „тільки чищення вікон", а вся партійна будівля Вафдистів ще не вичищена. Генерал хоче осягнути загальну реформу в країні на основі волі, справедливости і рівности. Наґіб сказав: „Ми радили, ми остерігали, незабаром будемо діяти!" Він взивав партійних керівників, щоб заявили народові, що вони приречені на знищення, коли не змінять свого поступовання, яке вже 25 років стільки лиха принесло країні, та що й досі не могло принести повної суверенности країні фараонів. Ген. Наґіб обіцяв негайне скасування цензури, щоб громадянство швидко могло знати все, що діється в державі.

Похорони Еви Перон

Буенос Айрес. — У неділю відбулися урочисті похорони дружини арґентінського президента, що померла 26 липня. Тіло покійної, при великому здвизі народу та при участі війська, було перенесено з Національного Конгресу до будинку Генеральної конфедерації праці, де воно буде знаходитися в спеціально влаштованій часовій усипальниці. Приблизно через рік, тіло Еви Перон буде перенесене в інше місце на постійний спочинок. Покійній були віддані військові почесті, які прислуговують голові держави. Хоч Ева Перон офіційно не займала урядових становищ, однаке її вважали за „духового провідника нації" й вона мала величезний вплив у житті країни.

ВІДНОВЛЕНО І ЗНОВУ ПЕРЕРВАНО ПЕРЕГОВОРИ В КОРЕЇ

Токіо. — В понеділок алиянтські і комуністичні представники, після одноттижневої перерви, відновили свої переговори в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї, але вже на перших нарадах знову відложили їх на один тиждень. Це була вже 115 конференція обидвох делегацій від часу, як переговори почалися понад один рік тому. Тимчасом командування Об'єднаних Націй завершило звільнення з полону 27,000 південних корейців, що були втягнені до комуністичної армії і після взяті в полон алиянтами. Червоні вже раніше натякали, що вони евентуально зрезиґнували б із своїх претенсій до цих полонених, якщо алиянти погодяться на вимагану ними примусову репатріяцію всіх полонених китайців і північних корейців, але алиянти непохитно обстоюють свій принцип репатріяції тільки тих полонених, які самі собі того бажають. На цій першій після перерви зустрічі алиянтські представники ствердили, що комуністи цілком неправильно інтерпретують запропоновану точку договору в справі виміни полонених і на тому тлі прийшло до дальшого відложення нарад. Справа виміни полонених, точніше, вимагана комуністами примусова репатріяція всіх полонених, є ще єдиною головною перешкодою до устійнення всіх передумов перемир'я. Тимчасом алиянтська авіяція продовжує інтензивне бомбардування ворожих воєнних об'єктів в запіллі, зводячи час до часу переможні бої із ворожими літаками совєтського виробу. Впродовж останніх шістьох днів алиянтські літаки збили 19 ворожих літаків, важко пошкодили таку саму кількість інших, без будь-яких втрат з власного боку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Недільне видання:		Sunday edition:	
На рік у Канаді	$4.25	На рік у ЗДА	$3.75
На пів року в Канаді	$2.25	На пів року у ЗДА	$2.00
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТИХООКЕАНСЬКА ОБОРОНА

Як тільки Захід прийшов до порозуміння в справі спільної оборони на Атлантику проти нападу з боку Кремля, піднялася думка створити теж і на Пацифіку щось таке, що було б подібне до Північно-Атлантійського Договору. Справа ця набрала ще більшої ваги з того часу, як цілий Китай опинився в руках червоних та став спільником Москви в нападі на Південну Корейську Республіку. Одначе формування оборонного бльоку вільних країн на Пацифіку стрінулось з цілим рядом різних перешкод, які не так легко перемогти, бо вони зв'язані ще й з давньою колоніяльною політикою европейських потуг, чи з такою дивною невтральністю, яку виявляє Індія, не бажаючи входити в ніякий аліянс, на який гляділа б кривим оком Москва.

З таких та багатьох інших причин нема сьогодні щодо Пацифіку такого оборонного договору, яким є Північно-Атлантійський Пакт. Проте і в цьому напрямі вже зроблено великий крок вперед. У вересні минулого року підписали в Сан Франсиско договір взаємної оборони такі три англомовні держави: Австралія, Нова Зеляндія та Злучені Держави Америки. Минулого тижня відбулися в Гонолулу перші сходини Тихоокеанської Ради, в яких взяли участь міністри закордонних справ усіх тих трьох країн, як теж численні політичні та військові дорадники-знавці, про що вже були згадки в пресі.

Це були сходини приятелів, які себе розуміли і собі довіряли. Не диво, що вони роз'їхались у повному порозумінні. Але Пацифік це не тільки Злучені Держави, Австралія та Нова Зеляндія. Це ще цілий ряд інших держав, в тому і дуже великих, що їх треба б притягнути до оборони перед червоною агресією. Злучені Держави забезпечені щодо цього ще окремими договорами з Японією та Філіппінами і вже з цього боку ті дві держави повинні би бути обняті спільною обороною, себто включені в Тихоокеанський договір. Годі теж поминути і націоналістичний Китай, себто ту силу, що об'єднана на Формозі біля Чянґ Кай-ші. За це навіть гостро критикують секретаря стейту Діна Ачесона, вважаючи, що він ще далі продовжує політику догоджування Совєтам та комуністичному Китаєві, який він навіть готов був у свій час визнати, як це зробила Британія. Сьогодні вже сам департамент стейту заявляє, що комуністичний Китай є найбільшою загрозою на Пацифіку. Ту загрозу передбачував філіппінський президент Квіріно ще в 1949 році й пропонував тоді з Чіянґ Кай-ші Тихоокеанський Аліянс для оборони перед комуністичною агресією. Але тоді була інша політика департаменту стейту у відношенні до совєтсько-московського імперіялізму.

Тихоокеанський договір це така „реґіональна оборона", яка передбачена Чартером Об'єднаних Націй. Вона набрала б відразу великого значення, коли б вдалося втягнути до цієї оборонної акції Індію та Індонезію, поминаючи інші держави, про які вже згадувано, бо є ще й інші. З цього виходило б, що ще далеко до створення справжньої тихоокеанської оборони перед червоною агресією. Так воно і є. Але все ж таки праця в тому напрямі почалася. Кремль не помиляється, коли заявляє, що Злучені Держави прямують збудувати з держав довкола Пацифіку те саме, що вони створили в Европі при допомозі Північно-Атлантійського Договору. Не подобається ця акція Москві й вона заповідає їй невдачу рахуючи на конкуренцію між Злученими Державами і Великою Британією за впливи на Пацифіку. Мимоходом кажучи, Москва заповідала провал також і такому ж договорові в Европі та робила все можливе, щоб так сталося.

Вивчення відсталих країн

Точкою Четвертою з інавгураційної промови президента Трумана, присвяченою для розвитку відсталих країн, займаються не тільки практичні політики й державні мужі, але й різнородні науковці. Це питання під теперішній час гльобальне в своєму засягу, бо йдеться про прохарчування двох з половиною більйонів населення землі, яке зростає на 25 мільйонів кожного року.

Ним займаються, між ін., знавці міжнародної географії, що з'їхалися до Вашинґтону з нагоди сторіччя Американського Географічного Товариства. З цієї нагоди улаштовану 17 конференцію Міжнародного Географічного Союзу, що триває від 8 до 15 серпня. Заки міжнародні географи поїхали до Вашинґтону, вони відбули окремі наради в приміщенні Еспанського Музею в горішній частині нюйоркського Бродвею, щоб пошанувати цю незвичайно важливу установу. Серед 400 учасників нарад з 56 країн, багато визначних, що викликали своїми поглядами загальне зацікавлення. Ці погляди відносяться саме до питання практичного застосування Точки Четвертої в різних околицях світу з метою основно змінити висліди продуктивности кожної окремої країни, для користи всіх країн світу.

Та як змінити продуктивність, над цим не осягнено згоди. Так, напр., д-р Джордж Б. Кресcі, професор географії в університеті в Сиракюз, у стейті Ню Йорк як голова Міжнародного Географічного Союзу вийшов з твердженням, що Росія стане першоклясною країною щодо продуктивности, якщо найдуться способи пристосувати цю продуктивність до кліматичних відносин. Д-р Кресcі був географічним дорадником Совєтського Союзу в 1937 році, отже мав нагоду розглянути можливості продукивности російської території. Хоч як неймовірна була його думка про можливість заспокоєння потреб цілого ґльобу самою тільки російською продуктивністю, то ще більше неймовірним виявився погляд, щоб кинути атомову бомбу на підбігунові околиці і довести до стоплення тамошнього леду. Це перемінило б північну підбігунову територію на квітучі зелені ниви й левади, хоч це сталося б ціною залиття водою теперішнього острова Манґеттану, на якому збудоване місто Ню Йорк.

Попри оці — як дехто думає — фантастичні проєкти, займався д-р Ганс Бош, професор географії в Цюріх у Швайцарії, справами соціологічних перемін на фармах у країнах Середнього Сходу, Північної Африки й околиць Середземного моря. Професор суспільної географії в лондонській школі економічних наук д-р Л. Додлі Стамп на підставі свого досвіду з утечі фармерського населення Англії до міст і своїх студій над використанням до праці на землі 400,000,000 населення Індії, звернув увагу на потребу вивчення географії кожної країни зокрема, щоб прийти до заключення, як належить використати землю кожної країни для користи цілого світу. Як довго не буде зладжена точна мапа плодовитости якоїсь країни, так довго — на думку Стампа — не можна йти вперед з фінансовою допомогою для цієї країни, бо така допомога може бути в результаті зовсім змарнована. Він вказав на прикладі британської колонії Танґаніки, в Африці, де інвестовано 400,000 на плекання наземних горіхів („пінатс") при допомозі найновіших технічних винаходів, одначе це була непотрібна витрата гроша й часу. Він звертає увагу географів, що треба докладно вивчити природні властивості й багатства землі країни, заки прийдеться інвестувати там фонди на підставі Точки Четвертої.

Д-р Стамп і д-р Бош вказували ще, що самі Злучені Держави належать до найбільш відсталих країн у світі під земельним оглядом. Як зразок на це подав д-р Стамп свої спостереження в стейті Савт Дакота. Там стейтові досвідчальні фарми видають 40 до 50 бушлів якогось продукту на одному акрові, а в сусідніх приватних фармах можна було зібрати тільки коло 20 бушлів на одному акрові. Заключення таке, що неправильна господарка в самій Америці не приносить навіть половини того, що можна б осягнути при належній господарці.

Щоб піднести продукцію земельної почви, на це треба зладити мапи землезнавства з кожної країни з метою її придатности для прохарчування населення цілої землі — пригадують географи. Тоді, замість думати про „прочищення джунґлів", краще буде подбати про піднесення продукції кожного акра землі відповідно до потреби кожної живої особи на світі. Як це станеться, тоді можна буде думати про розв'язку цілого комплексу інших справ, а саме політичних, економічних та суспільних — міркують знавці світових географічних відносин.

Федір Дудко

ЦІННІ ПРИЗНАННЯ

В нюйоркській газеті „Новоє Русскоє Слово" появилась стаття Д. Даліна п. н. „Національний сумбур" (по-українськи: „Національний розгардіяш"). Названий автор вказує в своїй статті на те, що із зростом антисовєтських настроїв орієнтація на національні сепаратизми „народів Росії" в Америці все збільшується, отже в цьому часі могла б відіграти „деяку" ролю також політика московської еміґрації, якби ця остання, — каже Давид Далін, — вміла проявити „твердість і характер". А в іншому місці його статті читаємо, що „московські („русскіє") політичні групи повинні скинути з себе відповідальність за політику, що ґрунтовно протирічить інтересам народів Росії. Цим шляхом вони могли б привернути собі втрачений в останніх роках престіж".

Для нас дуже цінні ці щиросердечні признання Д. Даліна, особливо ж виявлена ним одна таємна річ, а саме ті тактичні ходи, якими послуговуються російські політичні групи, щоб привабити на свій бік еміґраційні представництва деяких „народів" Росії".

Від Д. Даліна довідуємося, що т. зв. Американський Комітет Воротьби за Свободу народів Росії має між іншим на цілі за всяку ціну „добитися об'єднання російських груп з національними сепаратистичними течіями", бо „ця умова була подиктована (Комітетові) в ультимативній формі". Проте життя показало, — каже Далін, — що це не така легка річ.

На нарадах у Німеччині, — каже він далі, — національне питання стало головною перешкодою до якогось зговорення росіян з національними групами. Головний чинник на цих нарадах — „українські сепаратисти" відмовилися взяти участь у переговорах, доки їх кардинальна вимога — відокремлення від Росії не буде ґарантована. Інші, менші групи також не ховалися з своїми сепаратистичними тенденціями. Наприклад, грузинська група, подібно українцям, відмовилася сісти за один стіл з росіянами, доки їм не буде ґарантоване автоматичне відокремлення Грузії в момент упадку Совєтського Союзу.

Усе це скінчилося б, — каже Д. Далін, — повним фіяском, якби російські проводарі не пішли, за висловами автора статті, на „маневр тайної політики".. Не оголошуючи про це ніде, російське представництво заявило грузинам, що для Грузії робить вийняток: Грузія буде відокремлена від Росії, якщо на це дозволять політичні і фізичні можливості. Вожді 5-тьох російських груп у Вісбадені цим досягли співучасти грузинів у нарадах. А слідом за грузинами (нічого, очевидно, не знаючи про російсько-грузинську угоду) засіли за стіл ще п'ять інших національних організацій. Про цю „угоду", — інформує Д. Далін, — не було ніде оголошено публічно тому, що члени російських груп могли б збунтуватись проти своїх проводирів, а по-друге, тому, що й інші національні течії, довідавшись про це, могли б виставити аналогічні вимоги.

Давид Далін виступає проти цих таємних зобов'язань росіян, але не з принципових мотивів, а з чисто тактичних. „Якщо вибухне війна", каже він, „і Совєтський Союз зазнає поразки,—відокремлення багатьох територій на заході, півдні і сході неминуче. Ніхто не пожаліє, — каже Далін, — якщо землі, анектовані Сталіном упродовж останніх 13 років, будуть відокремлені. Але справа може торкнутися й багатьох поважніших речей". Боячись цих „поважніших" („больших") ускладнень, Далін дає рецепту: „Принцип національного самовизначення, тобто право кожної нації самій вирішувати свою долю, входить в склад залізного фонду всякого демократичного руху. Але не можна допустити до зловживання цим принципом, або до злого насміхання з нього". Як вислід з цього, Далін радить російським групам „зняти з себе відповідальність за політику, що ґрунтовно протирічить інтересам народів Росії".

Виходило б із цих слів, що Д. Далін стоїть на сторожі інтересів „народів Росії" і картає російських головачів за „маневр таємної політики", на який, як на вудку з поживою, попалися грузини, а за ними на вудку без поживи п'ять інших „народів Росії". Не можемо ствердити з певністю, яке його відношення до інших „народів Росії", але до „самого крупного" з них, до України Далін ставиться з виразним упередженням, суб'єктивізмом і зовсім невиправданою антипатією. Не будьмо голословні.

Свою статтю п. н. „Національний сумбур", яка справді є „сумбуром" нахапаних слів і мало пов'язаних фраз про уярмлені Москвою народи, починає автор переглядом недавно відбутого в Ню Йорку Конґресу Американських Українців. В кожному слові цього перегляду чується, як сторонниче ставиться Далін до української справи. Йому все не подобається на цьому Конґресі: і те, що він дістав привітання від президента Трумана, і те, що на ньому особисто виступав державний секретар внутрішніх справ Чепмен, і те, що цей державний муж там говорив. Особливо боляче вразили Далінове серце слова Чепмена про те, що „москалі („русскіє") уже многа лєт держат в кабалє українцеф" і „що Сталін — це вождь природного московського імперіялізму та придушення України". Через це Чепмен „цілком на боці України", каже з жалем Далін, і проти московської („русской") нації". Далін із сумом стверджує, що Конґрес зробив Чепменові овацію, натомість адмірал Кірк, якого українці обійшли, але який сам явився до українців, зустрівся на Конґресі з холодним прийняттям, бо говорив там так, як подобається Даліновi. „Та хіба він міг мати успіх на зібранні", запитує Далін, „де святкував перемогу безудержний націоналізм бандерівського типу?"

Це загальне Далінове охрещення всіх українців назвою „бандерівства" подібне до того, коли б ми назвали Давида Даліна „погромщиком" на тій лише підставі, що росіяни, мовляв, кричали колись: „Бєй жідов, спасай Расєю!", а Далін тепер „накладає" з ними.

Свою „об'єктивність" (в лапках") виявляє Далін особливо в тому місці, де описує виступ М. Лебедя на Конґресі. Про це він каже так: „Не менш, як дві п'яті всіх делеґатів (т. зв. демократичний бльок) з протестом покинуло залю" в часі цього виступу. Отже, коли невигідно Даліновi, наприклад, коли виступав адм. Кірк, ввесь Конґрес був у нього під знаком „безудержного бандерівського націоналізму", а коли вигідно (епізод з Лебедем), то майже половина Конґресу (точно: 2/5) складалася з представників демократичного бльоку. З такою Даліновою аритметикою російська еміґраційна політика далеко не заїде, і Далін, який вимагає від російських лідерів „твердости і характеру", повинен у першій мірі сам десь цього для себе запозичити. Це особливо відноситься до нього там, де він, говорячи про привітні письма на Конґрес таких американських діячів, як Лімен, МекМагон, Доґлес, Стассен, Керстен та інші, заявляє: „Всі ці політики ледве чи розбираються в російсько-українських відносинах . . . В своїй гонитві за голосами виборців, особливо в округах, де українців є значні групи, кандидат готовий обіцяти часом що завгодно". Ось таких слів вживає Далін у відношенні до тих визначних американців . . .

Але вся „істинно-русская" суть Далінової ментальности полягає не в тому, що він сказав, а саме в тому, що вмисне промовчав, хоч дуже добре про це знав із преси, а саме про виступ на цьому Конґресі заступника посадника Імпеллітері, пана Ґоровіца, який щиро вітав українців не тільки офіціяльно від городської управи, але говорив теж як визначний діяч між американськими жидами і бажав, щоб Україна стала незалежною, як незалежним став Ізраїль. Ці слова американського жида на українському зібранні різко розходяться з генеральною лінією російської еміґраційної політики і з поглядами такого „істинно-русского" діяча, як Давид Далін.

Другою промовчаною Даліном справою є те місце з промови державного секретаря Чепмена, де він виявив не тільки повне зрозуміння імперіялістичного духа Москви, а й перфектне обізнання з її історією. Чепмен покористувався в своїй промові не зфальшованою росіянами хронологією, коли заговорив про історичну Москву, а правдивими історичними датами. Він добре знав, що вона вийшла з своїх пелюшок лише кілька віків після того, як український Київ уже встиг здобути світове признання. Не згадав про це Далін очевидно тому, що твердо пам'ятав Валуївське: нет, не било і бить не может!

У названій статті ми зауважили одно місце, де автор говорить про нюйорських українців такими словами: „Тут вирує („шуміт") українська течія, яку очолюють головарі з Галичини. Ці організації мають зв'язки, знають входи і виходи і з ними тяжко не рахуватись, бо нема для них протидії з російського боку". Помимо ще одного цінного признання, ми довідалися, що Далін, як врешті всі „русскіє" і „істинно русскіє", розподілюють українців на дві групи: на тих, що йдуть нога в ногу в національному питанні з „ґалічанамі" і тому „знають усі входи й виходи" (це гіршої породи люди, „націоналістичні сепаратисти") і на тих, що знають лише вхід до „Східняка" і є через те ліпшої якости малоросами. Тут уже не вступаємо з Д. Даліном у дискусію . . .

Вступайте в члени УНСоюзу!

Віктор Приходько

Про конкретні речі

У своїй статті — „Про що не говорилось на 5-му Конґресі", д-р М. Кушніренко зачепив багато питань із сучасної українсько-американської дійсности. Між іншим, головна його теза: національно-громадське життя української спільноти в Америці не стоїть на належному рівні. Звідси порада: всіляко „оживляти" це життя, — відбувати збори, мітінґи і т. д.

У своїй відповіді д-ру М. Кушніренкові ми зазначали, що в українській дійсності ця тема „одвічна": увесь час доводиться це життя „оживляти" і всяко його інтенсифікувати. Звичайно, на те є дуже поважні причини: уявім собі, якби те життя виглядало, коли б, починаючи від 1917 року, оцих 35 літ, Україна мала спокій. Між тим, як відомо, цей великий відтинок часу наша Батьківщина переходила від катастрофи до катастрофи.

Правда, треба признати, що після кожної катастрофи українство з подивугідною живучістю знову організувалось, пристосовувалось до неможливо тяжких умов і знову, на новім місці і в нових обставинах, починало „нове" життя. Починало і навіть бувало незадоволення з „малих осяґів" на нових місцях і жадало удосконалення.

Так і нині, д-р Кушніренко, навіть беручи на увагу всі несприятливі обставини в житті нової еміґрації після свіжого переселення, все ж висловлює незадоволення з приводу сучасного стану речей і кличе до удосконалення.

І, мусимо признати, має рацію. Має рацію в загальному, але нині ми хотіли б звернути увагу на один конкретний відтинок нашого національного життя в Америці.

А це — стан поширення нашої, української, преси.

Тут треба цілком виразно сказати: багато наших вповні свідомих та, здавалося б, інтеліґентних громадян зовсім не передплачують і не читають української преси, а часто . . . і ніякої преси.

Як вони потрапляють задовольняти свої інтелектуальні потреби та інтереси, — трудно сказати, але факт залишається фактом. При чім факт цей дуже неприємний. Бо як ви будете говорити з нашим громадянином про всі наші надзвичайно важливі національні проблеми, як будете порозуміватьись щодо біжучих, таких актуальних, справ, коли . . . з ним взагалі нема можливости порозуміватись. Він живе „на безлюдному острові", він сам собі збудував „залізну заслону" і за тою заслоною існує.

Правда, існує не зле: заробляє, їсть, п'є, відкладає гроші. А що українських часописів не читає, то не має й жадних „зайвих" турбот. І як ви не пишіть про „оживлення" життя, скільки не закликайте на збори, він, той наш громадянин, спить сном немовляти, — він нічого про те не знає.

Отже, — як проломити цю „внутрішню" залізну завісу? Як знову „відзискати" такого громадянина для українського життя, як знову включити його до українського національного процесу?

Наша відповідь: зробити його передплатником українських часописів.

Цікаво, — чому тисячі й тисячі таких громадян не мають і не читають своїх часописів? Торкається це передовсім новоприбулих. Бо, прибувши до Америки, такий новий еміґрант мусів вирішити низку найпекучіших проблем: праця, житло, улаштування, пристосування, діти, школа і т. д. За цими першорядними справами, питання громадські — часопис і т. д. відійшли зовсім на задній плян. Відійшли . . . та так і „присохли"!

Отже єдиний спосіб: до цих громадян треба прийти і, так би мовити, поновити, „оживити" їх громадські інтереси і конкретно, — зробити їх передплатниками українських часописів.

Маємо підстави припускати, що в 70% або й більше, цю пропозицію буде прийнято без заперечень, а часто навіть з подякою, а . . . тоді настане можливість говорити з таким громадянином на всі інші теми.

В попередній нашій статті, відповідаючи д-ру Кушніренкові на його турботи з приводу Народного Фонду, ми вказували, що найуспішніший спосіб збирання Національного Датку у тих, що отягаються з його пересилкою по пошті, є збірщик Датку, що з'являється у громадянина особисто.

Тоді ми говорили, що є дуже побажаним, аби такий збірщик з'являвся в українській родині також з новою українською книжкою, з читанкою для дітей і под. Нині ми зазначаємо, що такий збірщик повинен також мати уповноваження від наших часописів приєднувати передплатників.

Вибір часопису, розуміється, має бути вільною справою передплатника. Найважливіша річ — проломити оту залізну завісу, відзискати українського громадянина для громадського життя, а там він сам зорієнтується, з ким та як йому йти.

І коли наші організації на місцях з наближенням осені поважно візьмуться до цієї справи — і то всюди, по цілій Америці, — то, без сумніву, ми осягнемо великих успіхів,

Богдан Кравців

СУЧАСНЕ МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ Й УКРАЇНСЬКА СПРАВА

(Доповідь на П'ятому Конґресі Американських Українців)

(2)

Не зважаючи на те, що вирішення майбутнього змагу обидвох бльоків залежатиме в першій мірі від Злучених Держав Америки, позитивне вирішення української справи залежить не від Вашінґтону чи Пентаґону, а тільки від нас самих, від того, як і з чим ми візьмемо участь в цій боротьбі і як усвідомимо ми собі і з'ясуємо світові місце й ролю України в його майбутній політичній констеляції.

Українські сусіди — росіяни й поляки розуміють прекрасно оцю конкретну вимогу сучасної політичної ситуації і без зайвих вступів і деклямацій визначують і свою ролю і місце не тільки в сучасному політичному змагу, але й у майбутній перебудові світу. Перші — тобто росіяни, беручи до уваги ментальність американського політичного світу, суґґерують йому, що все лихо тільки в большевизмі чи пак комунізмі, і коли замінити його демократичним ладом на широких просторах „єдиної неділимої", то в світі настане мир і спокій: не буде берлінських бльокад, сутичок на югославських кордонах, змагання за іранську нафту, пробивання шляху до Індій, опановування Китаю і боротьби за володіння над тихоокеанськими просторами. Суґґерують, хоч всі згадані тенденції існували й розвивалися вже за царської Росії. Другі, поляки, хоч і звертають увагу на загрозу московського імперіялізму, висувають досить зрозумілий і сприйнятливий для політичних кіл ЗДА плян „передмуря Европи" — значить створення сильної Польщі (від моря до моря), яка могла б стати заборолом проти нових виявів московського імперіялізму й агресії.

Для протидіяння цим московським і польським концепціям українці мають багато можливостей та арґументів. Зроблено в цьому напрямі багато і на терені ЗДА (роз'яснювальна політична робота УККомітету, передусім проф. Добрянського) і в інших країнах (політично-пропаґандивна робота УНРади й УГВР). Йде наполеглива праця і без посторонньої участи чи спонуки над розроблюванням американської політичної думки в ставленні до проблем Сходу Европи і про неабиякий перелім в американському політичному думанні свідчать такі заяви, як минулорічна заява Ачесона про багатовіковий російський імперіялізм й остання Джона Фостера Доллеса, що те поневолювання народів і людей існувало теж за білих царів і що те, що тіється сьогодні в багатьох країнах світу, не є нічим новим під сонцем. Для зрозуміння суті всього сьогоднішнього зла, значить — московського імперіялізму, тенденції якого перейняла і здійснює сьогоднішня червона Москва, причиняються сьогодні з одного боку теж і самі совєти своїми загарбницькими актами й інтриґами і з другого боку російські еміґранти своїми зле прихованими імперіялістичними апетитами й затіями.

Перед українцями, особливо ж перед Українським Конґресовим Комітетом Америки, як репрезентацією американських українців, як теж перед українськими науковими установами, сьогодні перше велике завдання: довести до повного зрозуміння й усвідомлення суті російського імперіялізму в американському політичному думанні. Пророблена в цьому напрямку робота дасть величезні наслідки й можливості для зактуалізування української справи на міжнародному терені.

В цьому напрямку допоміг би дуже багато добре поставлений, видаваний українськими колами англомовний політичний часопис для інформування західного політичного світу про українську і зв'язану з нею проблеми. (Ідею цю видвигнув і пропаґує на сторінках „Америки" видатний український журналіст М. Брадович, і вона заслуговує особливо сьогодні на те, щоб її здійснити).

Другим актуальним завданням української політики в Злучених Державах Америки та в інших країнах вільного світу повинна стати ідейна допомога офіційним та неофіційним чинникам в боротьбі з розкладовою роботою усяких російських п'ятих колон, з комуністичними партіями та їх прибудівками, зокрема з такою чи інакшою явною або замаскованою совєтською пропаґандою. Українська іміґрація у ЗДА, особливо ж нова, що пережила на власній шкурі всю „практику" московського большевизму, може своєю роз'яснювальною і пропаґандивною роботою серед американського громадянства причинитися у великій мірі не тільки до ліквідації комунофільських чи совєтофільських настроїв серед цього громадянства, але й для мобілізації його для боротьби за здійснення ідей свободи у всьому світі. Добре поставлена і проведена в цьому напрямку робота дасть не тільки право, але й мандат домагатися визнання конечности української участи в боротьбі з совєтським бльоком.

Потреба: проводи українських політичних осередків в Европі повинні — за спонукою УККомітету — призадуматися над вирішенням справи участи українців (еміґрантів) у збройній боротьбі з Москвою. Українці Америки — і давніші і нові іміґранти — участь в цій боротьбі зокрема на Кореї беруть, в рядах і в одностроях американської армії. Нам здається, що повинна стати актуальною й участь українських військових з'єднань в европейській армії, організованій для боротьби із червоною Москвою, яка є ворогом ч. 1. України й українського народу. Така участь дала б українцям теж право домагатися визнати їх рівнорядним чинником в широкому фронті Заходу проти Москви.

Накреслені нами коротко завдання стосувалися б головно політичної діяльности української еміґрації в вільних країнах світу та української іміґрації у ЗДА. Ці завдання визначували б участь українців, які опинилися по цей бік залізної занавіси, в одному із відтінків широкого протибольшевицького фронту.

(Докінчення буде)

Волод. Гірняк (Канада)

НАШЕ МИНУЛЕ Й НАШЕ ТЕПЕРІШНЄ

(5)

Приїзд третьої імміграції до Канади й Америки

Наша третя імміграція зі скиталаццини, яку ми, та й інші народи, зачисляємо до політичної, почала приїздити до Канади в другій половині 1947 року, а до Америки майже один рік пізніше. Її приїзд був дещо випереджений лиш тими нечисленними українськими вояками, що були в польській армії генерала Андерса, які, безперечно, були першими, бо почали приїздити до Канади ще ранньою весною цього ж самого року.

В початках приїздили лиш ті, яких могли спровадити близькі рідні. Пізніщ почали приїздити й більші групи людей до праці на бурякові фарми, до лісових робіт, на залізничі дороги, до будови електричних станцій, на працю до пошивочних заводів, а також багато дівчат і жінок для домашніх робіт. Найбільше число приїхало в роках 1948-1950. Пізніще приїхали невеликим числом, більше з Бельгії, Франції та Англії.

Організована стріча й опіка

Майже в кожному місті були поорганізовані „Комітети Стрічі" та „Комітети Опіки", яких завданням і було дати першу пораду й допомогу в портах чи залізничних станціях нашим іммігрантам.

Для тієї праці було заанґажовано десятки тисяч людей, які безплатно виконували свою працю не тільки днями, але й ночами, вичікуючи на спізнені потяги чи кораблі.

У ті часи не було жодної світської чи церковної організації, яка не вітала б по своїх домах нової імміграції. Всі й всюди влаштовували бенкети в честь тих, яким удалось по довгих вичікуваннях щасливо приїхати на ці землі.

Поза стрічою, порадою, першою допомогою та прийняттях на бенкетах треба було негайно підшукати для них приміщення й працю.

Що застала третя імміграція в Канаді й Америці

Поза великою і модерно розвиненою індустрією та добробутом, так в Канаді як і Америці, застала вона в першу чергу сотні тисяч своїх братів та сестер, свідомих українців, які не тільки, що були зорганізовані, але також і злучені в одно репрезентативне тіло — КУК у Канаді та УКК в Америці. Що більше, застала по всій Канаді й Америці сотні наших Церков, більші та менші громадські доми й культурні інституції. Застала тисячі учителів і професорів, починаючи від народніх та середніх шкіл, а кінчаючи на університетах. Застала сотні різних лікарів та хірургів, правників, суддів, інженерів, священиків, банкових урядників та різних професійних робітників. Застала десятки тисяч наших заможніх фармерів, купців, підприємців, включно й до фабрикантів. Застала тисячі студентів середніх та високих шкіл, тисячі канцелярійних робітників, десятки послів не лише по провінціях, але і в федеральному парляментах. Застала також і десятки наших посадників міських та шкільних радників по більших і менших містах. Застала майже в кожному місті наші Рідні Школи, в яких навчалась уже тут роджена наша молодь. Застала добре зорганізовані світські та церковні громади серед українців католиків і православних. Застала біля них у той час також активні й діючі допомогові інституції такі, як Братство Св. Николая, Взаїмну Поміч, Провидіння, Народню Поміч та багато менших льокальних допомогових організацій. Застала і найстаршу та найбільш чисельну усім відому багато мільйонову обезпеченеву й допомогову інституцію — Український Народний Союз. Одним словом: застала вона старшу імміграцію не тільки зорганізованою, але також і сцентралізованою та активною в праці на всіх секторах потреб людського життя не лише серед нашого народу, тобто самих себе, але й цілої суспільности.

Взаїмна любов, добрі відносини і пошана між старшою та новою імміграцією тривали так довго, поки не приїхали зі скитальщини провідники розсварених політичних груп на ці землі. Бо, не наші культурно-громадські діячі, не організатори й діячі наших колишніх Кооператив та Масло-Союзів, не наші колишні купці та підприємці, а також і не наші завжди добрі маси привезли зі собою лихо для нашого народу на ці землі. Без таких людей не може обійтись жадна нація, бо вони є її рушійним чинником. Вони бо змагають усе до чогось нового; змагають до кращого завтра всього людського життя. Це ті, що часто вмирають убогими й сильні цього світу навіть не ставлять їм пам'ятників, але зате пам'ять про них зберігається в народі.

Початки лиха та його причини

Їдучи на ці землі, нова імміграція не була якслід поінформована про старшу. Переважаюча більшість із них думала категоріями з-перед 60-ти років. Чомусь не могла вона повірити в те, щоби неграмотні батьки, які 60 років тому приїхали до Канади й Америки зуміли зробити поступ у свойому житті.

Що піонерська імміграція була неграмотною, то ніхто з нас не буде сперечатись. Проте не лише грамотні мають здібності й відвагу на скоки в прогресі людства. В історії бувало й таке, що непересічну здібність мали й неграмотні. В тому випадку мала ці здібності й наша піонерська імміграція до Канади й Америки. Доказом для цього може послужити їй те, що коли вони вчули, що є десь у світі такі країни, в яких можна зажити кращим життям, як вони на тій землі, де родились, покидають її і рідні та їдуть „у світ за очі". Невідважні цього зробити не могли. Приїхавши в ці краіни, вони дуже бідують, а відтак перемагають лихо й стають властителями такого багатства, яке на їхніх рідних землях мав лише польський дідич, в якого всі вони ще так недавно працювали. Інші знову стають купцями, ремісниками, підприємцями. Здобуваючи це, вони рівночасно і посилають своїх дітей до шкіл не лиш для того, щоб навчились читати й писати, але також і для таких, які могли б зрівняти їх із дітьми інших народів. Бо вони, хоч і неграмотні, були в тому часі свідомі та дбали не тільки про себе, але також і про майбутнє свого народу.

Отже через непоінформованість, переочила велика частина нової імміграції те, що 60 років жили тут відважні живі люди. Переочила, що ці живі люди за ввесь цей довгий період родили також і здорових дітей, що мали не тільки засоби, але також і сприятливі умовини розвивати себе й свої здібності. Переочила й те, що ці діти, здобувши відповідне знання в школах, а прикмети відваги й амбіції в спадщину від батьків, не одиницями й десятками, а сотнями й тисячами забирали вони провідні місця в господарському, культурному та політичному житті цього ж самого суспільства вже протягом кількох десяток років. Тому старша й нова імміграція себе не зрозуміли й почались непорозуміння, які, коли б не були зліквідовані принесли б нашій загальній справі багато шкоди.

(Продовження буде)

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ ДО ЮВІЛЕЙНОГО АЛЬМАНАХУ „СВОБОДИ"

У зв'язку з 60-літтям „Свободи", яке припадає на 15 вересня 1953-го року, в Редакції „Свободи" вже приготовляється до друку великий Ювілейний Альманах „Свободи" на 1953-тій рік. Альманах матиме багатий, ілюстрований зміст та появиться збільшеним тиражем вже з кінцем цього року. Тому, що власне зі „Свободою" найтісніше зв'язаний багатобічний розвиток політичного, культурного, організаційного та господарського життя американських українців впродовж повних 60 років, Редакція Альманаху рішилй віддати більше місця на оголошення численних наших громадських організацій і установ, як теж тих багатьох наших бизнесменів, яким „Свобода" впродовж свого віку не раз ставала в пригоді. Не зважаючи на великий тираж видання та збільшені кошта друку, ціна оголошень залишається та сама, що й в попередніх роках: ціла сторінка — $50; пів сторінки — $30; чверть сторінки — $20; одна восьма сторінки — $12.50. Оголошення в Ювілейному Альманасі „Свободи" матиме не тільки велику практичну вартість для оголошених, але й загально-громадське значення. Всі оголошення до Альманаху висилати на адресу „Свободи" із дописною „Альманах". Оголошення приймається найпізніше до кінця серпня ц. р.

Д-р В. Поміркo

Новини із господарки на курячих фармах в Америці

Поголісля домашньої птиці виносила в 1950 році в Америці 481,190.000 штук. В 1951 те число значно зросло. На голову населення припадає в Америці 3 дорослі курки, що несуться. В тім числі не враховано т. зв. тучених курят „Бройлерів". Промисл тучення курят-бройлерів дійшов в 1950 р. до надзвичайного числа, бо аж 616 мільйонів штук.

Приходи з птахівничого промислу дали Америці в 1950 році 3.511 більйонів долярів. Із продажу ясць було в тім 2. 016 більйонів дол. то є більше як за вовну чи пшеницю.

Підстави таких величезних доходів є головно в найновійших методах ховання, утримування і кормлення, які дуже обнизили кошти розходів.

І так колись шкідливе ділання корму кукурузи усунено, додаючи до тогож корму „Гіяціни" (Нікотиновий квас) і нині зерно кукурудзи повновартісне і краще за пшеницю і дешевше.

Досліджено, що до повного і скорого росту курей потрібно аж 12 родів аміноквасів, а тільки 6 тих аміноквасів є в білковині корму. Тих 6, бракуючих додається. Далі додається теж вітаміни до корму. Додаток вітамін до курячого корму змінив цілу систему кормлення і утримування домашніх птахів. Тепер не треба вже більше виганяти на пашу а тримати тільки в курниках. Отже кошта урядження пасовиськ, огорож, плотів відпадають. Американці мають курники на 20.000 штук. Те цілоденне тримання курей в курниках цілком не впливає на несення ясць і висиджування курят і зимою виносить біля 75%. Також не треба вже багато місця до вихову, 17 штук бройлерів ховається на 1 квадратньому метрі. Тільки 12 тижнів треба, щоб отучити курей, але і той час вже сьогодні скорочено до 9 тижнів. До такого, що так скажу густого-тісного тримання надаються тільки кури раси тяжкої і лагідного темпераменту, як Ню Гемшир, Гвайт Ракс та інші.

Винайдено ще чинник росту Б 12, який додається до корму як теж і антибіока ауреомицину. Колись треба було аж 20% білковини для курячого корму, нині тільки 5% вистачає, в виді рибної і мясної мучки. Ще в 1918 році на приріст ваги одного фунта треба було 6-7 фунтів корму, то в 1949 році тільки $4\frac{1}{2}$ фунта а в 1951 році вже тільки 3 фунти і в тому заслуга антибіотика ауреомицини.

Висновок з того, що кошта вихову (продукції) дуже обнизились. Також сама техніка кормлення змінилась, поліпшилась, бо при використовуванні корму цілковито заощаджується на робочій силі. Корм подається не в виді муки а в твердій формі і не раціонується а кормиться до ситости. Корму все повно в коритах. Та безперервна ситість увідпорнює, як думають, курята проти паразитів протозоа кокцидій. Також і вода до пиття доставчується безперервно. Та може найцікавішим є те, що протягом вихову бройлерів, то є 12 тижнів, не зміняють підстілки, те саме і у старих курей, бо лиш раз до року зміняють. А в тій старій стілці в її спідних верствах найдено частини вітамін Б 12. Розуміється, що курники є повні світла і свіжого воздуху.

При тих методах утримування і кормлення, заощаджено дуже багато і для обслуги курячої фарми з 20,000 курей-бройлерів чи для 5,000 несних курей вистачає тільки 1 робітник.

Тих кілька даних і думок подаю для заінтересування нас новоприбулих тією галузею сільського господарства в Америці. Куряча фарма це легкий і чистий бизнес, не вимагає великих вкладів як і робочої сили. Це преспокійна і легка праця забезпечує прожиток і запевняє майбутність.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бостон, Масс.

Збори 238 від. У. Н. СОЮЗУ

Від якогось часу дається завважати по наших відділах застій. Це дуже шкодить нашій організації, громаді та усій народній справі. Та це не відноситься до піврічних зборів Тов. ім. Е. Коновальця, від. 238 УНСоюзу. Програму зборів по отворенню подав голова п. Мороз. Він теж покликав до слова головного радного УНСоюзу, п. М. Давискибу, щоб подав до відома членів дещо більше про нашу організацію, а зокрима про закупно Союзового Осередку. Головний радний підкреслив, що сьогодні кожний може бути тільки гордим з членства в УНСоюзі, члени якого це ідейні та патріотичні громадяни, що піддержують щиро усяке добре діло. Союзовий Осередок буде місцем, куди зможе заїхати кожний Союзовець з родиною як до своєї рідної хати. Купуючи той осередок УНСоюз мав на думці найбільше наше молодше покоління, щоб його притягнути до оранізації, до свого рідного. Також п. Давискиба пригадав членам ухвалу останньої Конвенції, щоб кожний член зложив найменше доляра на цей Осередок.

Дальше радили члени над Союзовим святом. Ухвалено, щоб таке свято відбулося 17 серпня в Осередку української православної парафії при стейтовій дорозі Рут 106, Бриджвотер, Масс. Багато наших громадян уже знає ту оселю. Проситься прибути не тільки членів нашого відділу, але також шановне членство відділів 307 і 374 та сусідних відділів з інших місцевостей, як теж членів УРСоюзу. Заманіфестуймо в такий спосіб нашу єдність, якої нам так треба.

При кінці зреферував ще справу попертя Українського Конґресового Комітету п. Мельниченко, представивши членам його велику і корисну працю для української справи. Роздача дивіденди була для нових членів великою несподіванкою. Це для них і заохота притягати до УНСоюзу нових членів. А кампанія уже ведеться і до кінця року Союз повинен дістати 5,000 нових членів.

М. Давискиба

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників!

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

Доницування залишків української науки

Передова стаття „Рад. Укр." з 2 липня ц. р. дає „розгорнуту критику" незадовільного стану ідеологічної роботи на Україні та вказує напрямні ведення цієї роботи:

„В центрі всієї ідеологічної роботи має бути виховання всіх трудящих республіки в дусі безмежної любови до Батьківщини, в дусі відданости великій партії Леніна-Сталіна, в дусі вірности непорушній ленінсько-сталінській дружбі народів, що є джерелом сили і могутности нашої Вітчизни, джерелом процвітання Радянської України — складової і невід'ємної частини великого радянського союзу. Вістря всієї ідеологічної роботи має бути спрямоване на якнайшвидше переборення залишків буржуазної ідеології, на рішучу боротьбу проти проявів українського буржуазного націоналізму і космополітизму, безідейности й аполітичности. Ідеологічна робота партійних організацій має нещадно викривити людоненависницьку ідеологію і політику розбійницького американського імперіялізму — злочинного палія нової світової війни, найлютішого ворога сил миру, демократії і соціялізму у всьому світі".

Яка „наука" буйно розвивається на Україні?

„І-го липня відбувся випускний вечір слухачів вечірнього університету марксизму-ленінізму при Київському міському комітетові КП(б)У. Університет закінчило близько двох тисяч чоловік — партійних і радянських працівників, вчителів, лікарів, інженерів, працівників науки і мистецтва... нинішній випуск вечірнього університету марксизму-ленінізму — сьомий числом. За цей час його вже закінчили близько 8,5 тисяч чоловік". („Рад. Укр.". 2 липня).

Будівництво в колхозах

З запровадженням суцільної колективізації, цебто з тридцятих років, будівництво хат в українському селі майже припинилось. Розкуркулення, масові вивози населення, голод 1932-33 р. і страшна руїна українського села наявний житловий сільський фонд дуже знищили, а той, що залишився, з браку можливостей — матеріяльних, соціяльних і правних — в приспішених темпах амортизувався й амортизується. Нове „будівництво" колхозних жител без жодного порівнання з доколхозним періодом убоге, примітивне і недовготривале. Це переважно солом'яно-глиняні ліплянки, землянки, підземлянки. Минула війна теж поважно знищила села. Коли міряти сучасний стан житла українського селянина навіть доколхозними вимірами (а вони теж були не дуже задовільними), то його без перебільшення можна визнати таким, що не вкладається в норми. Колхозник живе в житлах ґірших, ніж худоба, яку він доглядає, бо худоба приміщується в хлівах на поверхні землі, а десятки і сотки тисяч колхозників живуть у землянках-ямах. Матеріяльні можливости колхозника для збудовання собі хати дорівнюються практично нулеві. Між тим суспільне, колективне, будівництво в колхозах, як це видно з передової статті „Рад. Укр." з 26 червня ц. р. проводиться майже виключно для худоби чи інших господарських і адміністраційних будівель, але й ці пляни не виконуються. „Рад. Укр." пише: „За п'ять місяців піврічний плян будівництва тваринницьких приміщень виконаний тільки на 25.6% і пташників на 19.9%. Далі вона продовжує: „Ще більше відстає будівництво колхозних цегельних та черепичних підприємств, виробництво черепиці і цегли. Зокрема, піврічний плян будівництва цегельних заводів виконаний на 13.9%. а виробництва цегли на 15.4%.

ДІВЧИНА З ВІННИЦІ

ОПОВІДАННЯ:

Німецька окупація
Совєтська окупація
Початки УПА.

Ціна 50 цнт.

Замовляйте в:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

● Радісно отримати від рідних, друзів та знайомих поздоровлення зі Святами Різдва Христового. Ще більше радости — коли поздоровлення це художньо оформлене.

● Саме такі поздоровлення вже друкує видавництво „Свобода".

● Різдвяні поздоролення „Свободи" в цьому році будуть найкращими, бо вони зроблені спеціяльно для нас відомим художником проф. ПЕТРОМ ХОЛОДНИМ.

● До багатобарвних малюнків додано ще тексти наших старовинних КОЛЯДОК та сердечних поздоровлень.

● „Свобода" друкує вісім різних поздоровлень. Кожне поздоровлення в коперті. Вже тепер просимо наші відділи, українські книгарні і кольпортерів надсилати замовлення, щоб одержати поздоровлення вчасно.

„SVOBODA" P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що зміняють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10 ЦЕНТІВ за виготовлення нової адресарної кліші, а члени УНС ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи".

КОМУНІКАТ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Екзекутива Українського Конґресового Комітету на своїм першім засіданні, 31 липня ц. р., ствердила наступне:

П'ятий Конґрес Американських Українців прийняв низку постанов і резолюцій, що намічають програму і шлях праці Конґресового Комітету на цілу наступну трьохрічну каденцію. Ці постанови торкаються усіх сторін і ділянок українського національного життя і накладають на цілу українську громаду в Америці поважні і важкі завдання, часто історичного характеру, що вимагають великої й наполегливої праці.

Новообраний Український Конґресовий Комітет нині приступає до діла. Одначе, Комітет свідомий того, що усе, чого досягло українство в Америці є дорібком одночасного труду всіх діяльних громадян і їхніх організацій на місцях та центральних установ. Тому, Комітет вірить, що, за славною традицією, також і нині місцеві і центральні українські організації та громадяни візьмуть чинну участь в дальшій розбудові нашого життя.

Що торкається найближчих конкретних завдань, то треба місцевим організаціям, а зокрема філіям та Відділам Українського Конґресового Комітету звернути увагу на такі вимоги сучасної доби:

1. Підсилення, всебічне поглиблення та поширення національно-громадської праці.

2. Приєднування дальших організацій до співпраці в рядах членів Українського Конґресового Комітету.

3. Розбудова контакту з американськими установами та організаціями інших національних груп. Активна участь в політичному житті Америки через організацію відповідних горожанських клюбів, а особливо чинна участь у сьогорічних виборах Президента Злучених Держав Америки.

4. Заснування Відділів або станиць Українського Конґресового Комітету у всіх місцевостях, де є українські організації.

5. Підготова і влаштування спільних імпрез з нагоди українських національних свят та маніфестацій за незалежність Соборної України і за свободу всіх Москвою поневолених народів.

6. Уложення адресаря, настановлення збіркового апарату в кожній місцевості та дібрання збірщиків для збору Національного Датку.

7. Підготова районових ділових конференцій з метою обговорення потрібних заходів для оживлення місцевого національно - громадського життя та для здобуття коштів на Український Народний Фонд. Зокрема ж наміченння спеціяльної імпрези, з якої цілий прибуток мав би піти на підсилення адміністративного фонду Філії - Відділу для пожвавлення праці серед місцевих організацій.

До цієї діяльної участи закликає Український Конґресовий Комітет усі філії й Відділи Українського Конґресового Комітету, окремі українські організації та всіх громадян.

Комітет просить зазначені організації уже тепер, з наближенням осени, визначити для себе, для своєї місцевости та у своїй ділянці програму і плян праці.

Зокрема треба мати на увазі, що і при найбільшім змаганню жадна поважна праця не може бути виконана без матеріяльних засобів. Ці засоби збирає і концентрує Український Народний Фонд. Два минулих роки показали, яке величезне значення має для розгорнення праці наявність певних більших засобів. І в цьому, третьому, році існування фонду, праця місцевих організацій ще в більшій мірі має піти в напрямі притягнення усіх свідомих громад до виконання національного обов'язку, бо без цього не можливо розгорнути успішну діяльність Українського Конґресового Комітету Америки для допомоги визвольним змаганням Українського Народу.

Починаючи нову конґресову каденцію, Український Конґресовий Комітет бажає усім своїм філіям і Відділам, місцевим організаціям та усім громадянам енергії, сил і завзяття для дальших змагань за волю і щастя нашої Батьківщини та усього Народу Українського там, на Рідних Землях і тут, у великому історичному розсіянню.

Український Конґресовий Комітет Америки

"We ought to be proud,"

SAYS GREGORY PECK

ALTHOUGH I've never had the pleasure of meeting you personally, in a way, I feel as though I already know you. For I've just heard about the wonderful way you're building for your future through U. S. Defense Bonds. It's something I'm sure you must be proud of. And you know, it makes me feel a little proud, too. For I'm a regular U. S. Defense Bond buyer myself.

When you stop to think about it, we're not only building for our own future—our own hopes and dreams—but for the *peaceful* future of our country. For you and I and millions of our friends and neighbors all over America now own more than *49 billion dollars* worth of interest-earning U. S. Defense Bonds. The greatest success story of its kind the world has ever known!

Of course we know about all the security and peace of mind that Bonds can buy. But I think it's our job to tell other people, too, to help them get the benefits we're getting.

And here are just a few of the good things about U. S. Defense Bonds that I think we ought to tell them:

FIRST — Thanks to new Treasury regulations, every Series E Bond we buy begins earning interest after only 6 months. It earns 3% interest compounded semiannually when held to maturity. It reaches full maturity value *earlier* (9 years 8 months) and the interest it pays is now *bigger at the start*.

SECOND — *Every Series E Bond we own* can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without our lifting a finger!

THIRD — During the 10-year extension period, *every unmatured bond* earns at the *new, higher interest rate* (average 3% compounded semiannually). Our original $18.75 can now pay us back $33.67. $37.50 pays back $67.34. And so on.

FOURTH — When we make ourselves and our families economically secure through buying bonds, we're helping to build the great economic strength that backs up our national defense. And this is the best security our money can buy. For after two world wars we have found that *peace is for the strong!*

U. S. Defense Bonds are one of the easiest, most convenient forms of saving ever invented. Start buying them today through the Payroll Savings Plan.

Peace is for the strong—For peace and prosperity, save with U.S. Defense Bonds

This space is contributed by the
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
a fraternal benefit society
and the
SVOBODA
Ukrainian Daily

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 13-ти мільйонового майна організації!

ЧИТАЙТЕ ВСІ!

Фантастичний роман
С. Любомирського
„Плем'я Вовків"
576 сторінок.
Ціна тільки $4.00

Роман розгортає перед нами картину боротьби незламаної УПА проти темних сил Кремля. Світ відважних підпільників та талановитих винахідників.

Замовляйте в Книгарні
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нюарк, Н. Дж.

Відділ ОбВУА

З перенесенням тов-а від місця червня цр. до нової домівки при Белмонт Евню 9. II пов., де знайшли рівнож приміщення: Тов-о сприяння УНРаді, ОДУМ, ОДВУ, СУНД замітне оживлення організаційного і товариського життя на терені Нюарку. Брак такого клюбового приміщення поза баром чи салоном, відповідного для сходин, рефератів, гутірок і ін. в Нюарку наше громадянство відчувало віддавна. Першою імпрезою у новій гарно прибраній домівці були святочні сходини членів тов-а для вшанування пам'яти Гол. Отамана військ УНР. — С. В. Петлюри і полк. Е Коновальця в дні 15 червня 1952 р. По відкритті сходин головою т-ва п. В. Сім'янцівим виголосили доповіді: п. Ю. Сірий з Ню Йорку, змальовуючи обставини і час на Україні, серед яких виховувались і діяв С. В. Петлюра а п. О. Утриско про полк. Е. Коновальця. Оба доповідачі, стрічаючись за життя з цими обома Великими Українцями, подали у своїх доповідях про них чимало цікавого матеріялу. Тов-о підготовляло Святочну Академію для вшанування пам'яті сл. С. Петлюри і полк. Е. Коновальця, а б. голова тов-а п. Ю. К. замовив навіть на ту ціль залю в Укр. Централі на 8. червня 1952. Коли ж управа тов-а довідалася, що голова п. Ю. К. підготовляє таку Академію з рамени ООЧСУ і СУМА в Нюарку на 25. червня 1952 і навіть несподівано появились летючки і афіші, тоді управа тов-а рішила візвати своїх членів вз'яти громадну участь у Святочній Академії 25. травня 1952 та залишити дальшу підготову для Окремої Свят. Академії 8 червня цр. Мимо цього довго поширювані були в деяких кругах у Нюарку несправедливі речі на цю тему.

В дні 4 липня 1952 відбулись жалібні сходини членів тов-а з приводу смерти сл. п. М. О. Павленка, б. Нач. Командира УГА і Дієвої Армії. По відкритті сходин голова тов-а, інж. В. Кушнірівич виголосив змістовну доповідь про М. О. Павленка, а доповнив її голова тов-а своїми цікавими споминами про старенького „дідуся" з часів Зимового походу. Поминальне Богослуження за душу сл. п. М. О. Павленка відправлено в місц. укр. прав. Церкві дня 6 липня 1952.

Укр. Центр. Ком.—філія УКК

Беручи під увагу одну лише імпозантну імпрезу, а саме протикомуністичну манифестацію в Нюарку, влаштовану 30 березня 1952 окремо вибраним на засіданні УЦК манифестаційним комітетом під проводом голови п. М. Леськова, при великім вкладі енергії і праці, це позитивний вислід праці УЦК за минулий рік.

На ліквідаційних зборах згаданого манифестаційного комітету, 8 травня 1952, голова при своєму звіті висказав признання і подяку усім організаціям і громадянам в Нюарку і околиці, які своєю працею та матеріяльними засобами причинились до влаштування згаданої манифестації в Нюарку і укр. громадам в Елізабет і Пасейк. Зокрема висказав голова подяку президії УКК в Ню Йорку за співпрацю і поміч в улаштуванні цеї манифестації. З признанням підкреслив голова факт, що українське громадянство і організації в Нюарку і околиці забули в тому часі про всякі непорозуміння між собою. Др. Богданський відчитав докладно ним виготовлений письменний звіт (в якому долучені: світлини, привіт. письма від амер. політичних діячів, кореспонденція та фінансове зіставлення) призначений для архіву УКК, а п. М. Матіяш подав докладний фінансовий звіт. Чиста готівка з цеї манифестації в сумі $903.59 була відіслана до УКК. На внесення Контрольної Комісії принято звіти до відома, уділено абсолюторію манифестаційному Комітетові, почім манифестаційний комітет розв'язано.

Треті звичайні річні збори УЦК в Нюарку відбулись 15 травня цр. в приявності 45 делегатів від 30 організацій-установ Нюарку. Зі звіту голови довідались приявні, що УЦК улаштував 4.XI 1951 віче у справі присднання платників Укр. Нар. Фонду, Листопадове Свято — 25.XI 1951 і Шевченківські Роковини — 20.IV 1952, а п. Матіяш подав докладний фінансовий стан УЦК. По дискусії на внесення Контрольної Комісії уділено абсолюторію Управі УЦК. При виборі нової управи УЦК взято під увагу соборницький і понадпартійний принцип. До нової Управи війшли: М. Леськів — голова, п. П. Ковальчук і інж. В. Кушнірович — заступники голови, інж. І. Турянський і Д. Мельничук — секретарі, Я. Шинковський — фінанс. реф., мг. М. Семанишин — заступник фін. реф., Др. О. Утриско — імпрез. реф., мгр.. А. Стеців — член.

Контр. Комісія: Др. П. Богданський, Др. І. Карапінка, О. Батюк. Тов. Суд: Др. В. Сенижак, інж. П. Калиниченко, інж. К. Приходько.

Намічений плян праці на майбутнє: улаштування з рамені УЦК.

1. Свят: Листопада, Державности, Шевченківського і Героїв.
2. Віча для приєднання платників УНФ.
3. Зміна статута.
4. Виготовити письменний заклик до всіх укр. організацій і установ в Нюарку у справі узгіднення у підготові тими організаціями національних імпрез.
5. Створення пропагандивного реферату.

Зі своєї каси передав УЦК суму $50 на потреби УКК в Ню Йорку.

Відділ Союзу Українок Америки

Під енергійною новою Управою товариство пожвавило свою діяльність в останніх місяцях. В місяці березні цр. відбулись в річницю трагічної смерти Укр. Героїні сл. п. О. Бассараб святочні сходини членів тов-а з доповіддю пані І Гнатів, в місяці квітні цр. в річницю смерти піонерки укр. жін. руху сл. п. Н. Кобринської відбулось в Елізабет Свято-Концерт з доповіддю пані Гординської, виступом хору, бандуристів та декламаціями. По зорганізуванні жіночого хору під управою пані Тарнавської влаштувало Товариство 11 травня 1952 „Свято Матері" у залі Укр. Централі в Нюарку з багатою програмою: по відкритті Свята панею Настюк в програму Свята входили виступи: чол. хору „Трембіта" під управою п. В. Тритяка, жін. хору під управою пані Тарнавської, реферат пані Цяпка, дві рецитації: пань В. Олесницької і І. Кононів, діточі виступи. В 8 червня цр. з нагоди дня Батька влаштувало тов-о в залі Укр. Централі вечеру, на яку запрошено чоловічий хор „Трембіта" і численне громадянство. За столами при смачних укр. варениках, веселій гутірці, співі хору „Трембіта", численних з гумором виголошуваних промовах, був симпатично проведений цей добре заарнжований нашими панями вечір, який залишив по собі незатерте враження. У висліді започаткованої з хором „Трембіта" співпраці відбулась 20 липня цр. заарганжована тов-ом прогулька до берегів океану. Серед співу гарно проминув час поїздки басом туди і з поворотом.

Чорноморська Січ

Товариство є власником гарного, мурованого одноповерхового дому враз зі залею на всякого роду імпрези, забави і сходини на розі 18 ев. і 12 вул. в Нюарку. Гуртуючи у себе давню і нову імміграцію тов-о стало правдивою укр. нац.-установою в Нюарку. Є в пляні поширення дому коштом, побіч положеної площі. В тій справі вибрана комісія поборюючи чималі труднощі випрацьовує плян і конторис перебудови а розпоряджаючи готівкою сподіється в найближчому часі зреалізувати думку перебудови. На мітінгах членів, що відбуваються що два тижні під енергійним проводом голови п. Дорошенка, предметом оживленої між членами, є справи організаційні, та важні справи відносно її перебудови. Це найкраще з усіх укр. товариств і організацій в Нюарку зрозуміло потребу фінанс. піддержки УЦК в Нюарку, жертвуючи суму $100 на кошти, зв'язані з улаштуванням Української манифестації в Нюарку, дня 30 березня цр. Обов'язком нашого громадянства в Нюарку є проте щиро заінтересуватись цею установою, вписатись в її члени та піддержати її в задумах і праці.

Відділ СУНД

Це є одна з наймолодших українських організацій на терені Нюарку, діюча щойно від місяця лютого цр. Влаштуванням для своїх членів і запрошених гостей частих сходин, на яких виголошували доповіді д-р Шлемкевич, проф. М. Вступів, ред. І Кедрин, проф. І Паливода та інші, викликуючи оживлені дискусії, які стояли на високому рівні. Товариство стало предметом широкого заінтересування. В найближчих тижнях по гарячих літніх днях тов-о продовжатиме далі свою діяльність.

О. У.

Сенатор Том Конеллі, демократ з Тексас, голова Сенатської Комісії Закордонних Справ, мав довірочну розмову з президентом Труманом. По розмові обступили його кореспонденти, щоб довідатись, про що була мова. Та сенатор відповів, що говорено про вибори та певну перемогу кандидата Демократичної партії Адлея Стівенсона, за яким голосуватиме теж і Південь.

ЗАСІДАННЯ МАЛОЇ КОЗАЦЬКОЇ РАДИ

В неділю 3 серпня ц. р. закінчилося засідання Малої Козацької Ради, яка була скликана Головним Отаманом-Президентом генералом Сергієм Макеєвим в Мюнхені.

Нарада відбулася під головуванням полковника інж. Володимира Донецького. Председник Головного Козацького Представництва пан інж. Василь Глазков зробив змістовий доклад про сучасне положення на козацькій Батьківщині та про козацькі справи закордоном.

Заступник председника, п. Іван Безуглов дав перегляд зросту Козацького національного визвольного руху та стану козацької преси.

В програмі наради були різні питання дальшої боротьби за визволення козацького народу з-під неволі Москви і відродження самостійної незалежної козацької держави Козакії, та питання координації всіх сил поневолених большевизмом народів в спільній боротьбі з загальним ворогом.

За від'їздом Головного Контролера до ЗДА, було обрано заступника Контролера, доцента інж. Володимира Миколайсва кандидатом — п. Никифора Боровяка-Боровльова — обидва кубанці.

По нарадах було відправлено заупокійне Богослуження за всіх козаків, що життя своє поклали за Волю та Долю козацької Батьківщини, а також й Богослуження за здоров'я Головного Отамана, Головного Козацького Представництва й всіх на Батьківщині та в чужині перебуваючих козаків.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНҐ!

Три мільйони на першу допомогу жертвам посухи

Вашингтон. — Федеральний уряд зробив перші кроки для рятунку фармерів у південних стейтах у їхнім нещастю, якого зазнали від посухи. Президент Труман проголосив стейти Теннессі й Кентокі за „області нещастя" і призначив $3,000,000 на першу допомогу при закупні паші для вигибаючої від посухи худоби. В Атланта, у стейті Джорджія, голова Фармерської Домашньої Адміністрації заявив на конференції представників десятьох стейтів, навіщених посухою, що уряд признав $75,000,000 швидких позичок, щоб прийти з допомогою фармерам в їхніх непередбачених турботах і загрозі. Оповістки про допомогу прийшли саме в хвилині, коли почали падати зливні дощі, які одначе не направлять шкоди.

● Професійні оголошення ●

Dr. Med. R. TYLBOR
59 E. 3rd St. (коло 2nd Ave.) NYC
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги Flouroscopy, X-Ray, Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m. В неділі від 10-2 попол.

ДР. М. МАНЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок — недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застриками пеніцілін та іншими ліками. Аналіза крови, сечі і інших видилень. Аналіза крови для супружих дозволів.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-ої Евеню і Union Sq.
Години: щодня 10—1, 4—7; в суботу 10—7, в неділю зачин.
ЕГЗАМІНАЦІЯ $3.—

Посмертні Згадки

КАТЕРИНА СВЕРЕДЮК, довголітня членка бр. св. Михаїла, від. 121. УНСоюзу в Ром., Н. Й. померла 25. липня ц. р., проживши 57 років. — Покійна походила з села Ліговиці, пов. Лісько, Україна. Полишила в смутку 5 синів, 4 дочки, і 4 внуки, котрі майже всі є членами УНСоюзу. Похорон відбувся 28. липня, з дому покійної, до укр. автокефальної пр. церкви св. Николая, при участи знайомих та членів, від. 121. В. Н. П.!
О. Гадз., секр.

МИХАЙЛО КОВАЛЬ, довголітній член від. 338 УНСоюзу, в Monessen, Pa., помер 31 липня 1952 р., проживши 54 р. Походив зі села Іздебки, пов. Лісько. Оставив в смутку жену Станіславу двох синів Івана і Йосифа, дві доньки Анну і Розалію і одного внучка. Похорон відбувся в суботу 2-го серпня 1952 р. в Укр. Прав. Церкві св. о. Николая, при великім здвизі народу. — В. Н. П.!
Н. Кух, секр.

АНДРІЙ ГАЮК, довголітній член Бр. св. Стефана, від. 221 УНСоюзу в Шікаго, Ілл., помер 22. липня 1952 р. в 67 році його життя. Покійний полишив в смутку брата Стефана. Походив з с. Незнаїв, пов. Камінка Струмилова, Україна. Похорон відбувся 26. липня, при участі родини, членів від. 221, і приятелів, з похоронного заведення і з гр.-кат. церкви св. Николая на цвинтар св. Николая. Смерть забрала нам свідомого українця і доброго Союзовця. В. Н. П.! —
Т. Шпікула, секр.

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиках через непридну сухість, ви зрадієте, як довідаєтесь від людей, що колись хворіли на випадання волосся на голові. Вони врятували себе від цієї недуги вживанням нового ліку, що зветься ТРАЙСАН (TRYSAN).

Доходять відомості, що ці й інші турботи з волоссям, які бувають від природи, мають тепер, після вживання ТРАЙСАНУ, поводження. Мимо того, що ТРАЙСАН дуже коштовний, мало людей, що припинилися завдяки правильному вживанню цього чудового ліку.

Не опізняйтеся, аж поки погіршає стан вашого волосся, а замовте вже тепер ТРАЙСАН. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви зможете дістати його за спеціяльну ціну, коли надішлете поштою повідомлення до TRYSAN Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти виплять вам дві тридоларові пачки за $5, тобто із знижкою $1 від звичайної ціни. Коли посилати післяплатою (C. O.D), тоді додати ще поштову доставу.

Ім'я ____
Адреса ____
Місто ____ Стейт ____

ШЕВЧЕНКО
Річник I.
— видання —
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК В США
Ціна 50 центів.
Набувати в книгарні
"SVOBODA"
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКР. ПОГРЕБНИК
УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9. N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дві нові в модерних колоніяльним стилю каплиці.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Заряджує похорони по ціні так низькій як $150
Обслуга чесна і найкраща
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Tel.: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЮ тітоньку сестру — Галину Фіялка, з села Годів, пов. Зборів, Зах. Україна. Виїхала до Німеччини 1943 року а тепер перебуває в ЗДА, — і Миколу Кушко, який останній раз перебував в таборі в Берхтесгаден і мав виїхати до французької колонії Туніс. — Хто про них знає, або вони самі — прошу голоситися до:

Mr. MYKOLA KUCHARYSZYN
2059 West Erie Street,
CHICAGO 12, Ill., U. S. A.

● БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ●

НА ПРОДАЖ
Ресторан в Ню Йорку, нижче чотирнадцятої вул., Вест. У центрі найрухливішої торговельної дільниці міста. Тижнево торгує $2,500 і більше. У неділю замкнено. Умова винайму на 10 років. Ціна 25,000. Готівкою треба $15,000.
Це копальня золота!

Ресторан в Брукліні. Тижнево торгує $850. Дешевий рент. Ціна $9,000. — Готівки треба $5,000.

Гросерня в Ню Йорку. Тижнево $1,600—1,800. 4 кімнати для мешкання. Рент $70. Ціна $8,500. Гот. треба $7,000.

Гросерня в Ню Йорку, торгує тижнево $1,250. Продажна ціна — $6,500.

Гросерня в Вудгевен, Л. Ай. Тижневий торг — $1,300. — 6 кімнат для мешкання. Рент — міс. $160. Умова винайму на 10 років.

За подрібнішими інформаціями телефонуйте: AT 9-6650
Wm. PASTUCK
Monessen, Pa

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками тринадцяти мільйонового Союзового майна!

● ПРАЦЯ ●

ОПЕРЕЙТОРИ
До машин пластичних виробів (пластики).
Досвід необов'язковий.
Автоматичні підвишки платні та „бонуси".
Змінні години праці.
Приймання в годинах 9—4.
Автобуси 31 і 32.
CELLUPLASTIC CORPORATION
50 Avenue L, Newark, N. J.

Потрібно ФАХІВЦЯ, що працював над самоходовими заболіжними рамами та над каросерією (body & fender). Найвища платня. Добрі умовини праці.
INTERNATIONAL HARVESTER
191 Broadway, Jersey City, N. J.

МУЖЧИНИ, ЖІНКИ

Якщо ви не вдоволені тим, що не можете втішатися вигодами, які вам дає ПРИРОДА, тому що вам їх замало або не до вподоби, з недостачі належних вітамінів в щоденній дієті, то прочитайте оце.

Вас повинні спеціяльно цікавити вістки від тих, що мали найбільш добродійства з уживання формули, знаної як TRI-X. Це та формула, якої щоденна доза дає більше ніж мінімальне запотребування для дорослих декількх загально признаних вітамінів.

Якщо ви відчуваєте, що ви теж можете скористати з такого складника, то ви будете раді довідатися, що ви можете дістати потрібну кількість, коли випишете оцей виріб до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peekskill, N. Y. Звідти виплять вам негайно пачку вартости $3.50 відворотною поштою. Не потребуєте посилати грошей з замовленням. Заплатите листоноші при доставі.

Ім'я ____
Адреса ____
Місцевість ____ Стейт ____

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ „СВОБОДИ"

Якщо Ви хочете мати щонеділі цікаві оповідання й інші літературні твори наших письменників, репродукції творів наших мистців, наукові статті наших учених, критичні оцінки нових видань, відомості про нові винаходи в царині техніки, розваговий матеріял тощо, передплачуйте наш тижневик, що виходить регулярно від 2. березня цього року. Українська молоде! Знайомся з рідною культурою через наш тижневик! Не забувай, що це твоя національна повинність!

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ ТАКІ:

На рік у ЗДА	$3.75	На рік у Канаді	$4.25
На пів року у ЗДА	$2.00	На пів року у Канаді	$2.25

Передплату надсилати на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J., U.S.A.

СИВЕ ВОЛОССЯ ЩЕЗАЄ
БЕЗ ФАРБУВАННЯ

Чудовий препарат можна тепер дістати, щоб повернути сиве волосся до природної темної краски, наче магічним способом. Коли уживати його кожного дня на короткий час, він поступово і чудесно переміняє сивий вигляд на природний колір. Тимте: темне волосся дає вигляд молодости.

Якщо ви хочете випробувати цей дивуючий препарат без риску, то випишіть оцей виріб до TRYSAN CO., Dept. 67, Peekskill, N. Y. Звідти виплять вам 2 півтретя-доларової вартости пляшки за $4 з додатком Федерального податку в 80 цнт. Це знижка в $1.20 на правильній ціні. Якщо, після ужиття згідно з вказівками, ви не будете задоволені з якихнебудь причин, вам звернуть повну грошеву заплату.

Ім'я ____
Адреса ____
Місцевість ____ Стейт ____

Перевози — місцеві — Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 E. 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — Tel. OR. 3-2484

POLIO FACTS
Prepared by the SISTER KENNY FOUNDATION as a public service
SISTER ELIZABETH KENNY
THE KENNY TREATMENT OFFERS POLIO VICTIMS THEIR BEST CHANCE FOR RECOVERY. RESULTS OF THE KENNY TREATMENT HAVE SHOWN A MARKED REDUCTION IN CRIPPLING AFTER-EFFECTS FORMERLY ASSOCIATED WITH THE DISEASE
POLIO SYMPTOMS
1. LACK OR LOSS OF APPETITE, NAUSEA, VOMITING; INDEFINITE FEELING OF UNEASINESS, DISCOMFORT OR LISTLESSNESS.
2. HEADACHE, USUALLY SEVERE AND GENERALIZED; MODERATE FEVER SELDOM RISING ABOVE 103°.
3. STIFF NECK, STIFF BACK, PAINFUL EXTREMITIES, MUSCLE WEAKNESS
SYMPTOMS FREQUENTLY AFTER AN INITIAL ILLNESS OF ABOUT TWENTY-FOUR HOURS, RECURRING WITHIN 2 or 3 DAYS
CALL YOUR DOCTOR AT ONCE IF THESE SYMPTOMS ARE OBSERVED!

DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Marks Place
NEW YORK, N. Y.
ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ!
Солом'яні капелюхи від $1.25,
а з імпортованої панами від $2.75.

Дальше пригадуємо, що маємо відділ МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ, а саме: першої якости сорочки, спортові сорочки з короткими рукавами, дощевики, піжами знаної марки: "Jayson", "Fruit of the Loom" і "Reis".
Просимо зайти і переконатися про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну! — Говоримо по українськи.
Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM).
Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботі до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 ST. MARK'S PL., (Іст 8. вул., Bet. 2 — 3 Ave.) NEW YORK

Найкращі та у різних смаках
ЛІМОНАДИ І ВОДИ СОДОВІ
поручає українська фабрика
M. K. M. BEVERAGES Co.
Жадайте у всіх українських крамницях і на всіх імпрезах тільки лімонад і вод содових української фабрики
M. K. M. BEVERAGES Co.
31-13 Newtown Ave., — Astoria, L. I. C., N. Y.
Tel.: RAvenswood 8-8299

ТАРЗАН, ч. 2891. Удар язиком.

"YOUR ANSWER, TARZAN?" SHE MURMURED. "I MUST TAKE MY FRIENDS TO CIVILIZATION." TARZAN SAID, "GUARANTEE THEIR SAFETY BEYOND YOUR DOMAIN - THEN WE'LL TALK OF MY REMAINING."

"HOW SHALL I KNOW THAT YOU WILL RETURN?" SHE DEMANDED. "YOU WOULD HAVE MY WORD," HE REPLIED GRAVELY.

"DO NOT ACCEPT HIS WORD," WONG WHISPERED. "HE LOVES BETTY WEST." "SO!" MERALA FROWNED. "HE LIED TO ME!"

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

„Твоя відповідь, Тарзане?", шептала вона. „Я мушу завести своїх приятелів до цивілізації", сказав Тарзан. „Запевнити їхню безпеку поза твоїм пануванням — тоді ми можемо говорити про моє залишення",

„Як я можу знати, що ти повернешся", питалася вона. „Ти матимеш моє слово", він урочисто відповів.

„Не приймай його слова", шептав Вонг. „Він кохає Бетті Вест". „Так", насупилася Мераля. „Він говорив мені неправду!".